

LW 502

МЕЖДУНАРОДНО ПРАВОРАЗДАВАНЕ

Приета: прот. № 40 от 30.09.1997г.; изм. прот. № 11 от 17.09.2011; изм. прот. № 15 от 24.06.2016г.

Лектор: проф.д-р Александър Драгиев

АНОТАЦИЯ

Дисциплината изучава международния арбитраж и международното правосъдие. При разглеждането на международния арбитраж се изхожда от обстоятелството, че той е конкретно проявление в международното публично право на арбитража като общоюридически институт. А международното правосъдие е разгледано като е изследван международният съдебен процес.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Целта на дисциплината е да се дадат специализирани знания за международния арбитраж и международното правосъдие като основни средства за мирно решаване на международните спорове. По – конкретно студентите трябва:

да разберат правната природа на международното правораздаване чрез анализа на двете му проявни форми- международния арбитраж и международното правосъдие;

да установят разликите между международното правораздаване и другите мирни средства за решаване на международните спорове;

да си изяснят в международния арбитраж тези негови елементи, които имат общоюридически характер, и тези елементи, които са специфично международноправни;

да познават юрисдикцията и процедурата на съда в международното право като вид съдебен процес изобщо;

да могат да правят съпоставка между международния арбитраж и международното правосъдие, извеждайки общото и различното между тях.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината е част от цялостното преподаване на международноправни знания. Тя надгражда базисните знания от общия курс по международно публично право и затова трябва да се изучава след него.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				заочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Право	Задължителна	4	60			60	40		40	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Понятие за международно правораздаване

Изясняване на понятието за международен спор, разликата между политически и правни международни спорове, видове мирни средства за разрешаване на международните правни спорове, същност на международното правораздаване, международният арбитраж и международното правосъдие като правораздавателни способности за мирно решаване на международноправните спорове.

Тема 2. Международен арбитраж

Понятие за международен арбитраж, история на международния арбитраж. Арбитражно споразумение и форми на сключване на това споразумение. Арбитражно производство – арбитражен съд, арбитражна процедура, арбитражно решение. Видове международен арбитраж – задължителен и факултативен, институционален и ad hoc арбитраж. Постоянен арбитражен съд в Хага.

Тема 3. Международно правосъдие

Понятие за международно правосъдие, история на международното правосъдие, съпоставка с международния арбитраж.

Тема 4. Международен съд на ООН – съдебен състав и организация

Правно положение на Международния съд. Съдебен състав на съда, критерии за кандидатурите за съдии, издигане на кандидатурите и избор на съдиите. Организация на съда.

Тема 5. Юрисдикция на Международния съд на ООН по съдебни дела

Договорна юрисдикция на основание на специално споразумение. Договорна юрисдикция на основание на действащи международни договори. Задължителна юрисдикция. Декларации за признаване на задължителната юрисдикция, резерви към декларациите. Приемственост между Постоянния съд за международно правосъдие и Международния съд на ООН относно юрисдикцията им.

Тема 6. Приложимо право в съдопроизводството пред Международния съд на ООН

Обща характеристика на приложимото право в съдопроизводството. Международен договор, международноправен обичай, общите принципи на правото, съдебните решения, международноправната доктрина. Разграничение между приложимото право в съдопроизводството и източниците на международното право. Принцип *ex aequo et bono*.

Тема 7. Процедура по разглеждането на съдебните дела от Международния съд на ООН

Завеждане на дело пред Международния съд. Юрисдикционен стадий на съдопроизводството, проверка на юрисдикцията на съда и на допустимостта на иска. Писмено и устно съдопроизводство. Временни мерки за защита. Съдебно решение – съдържание, постановяване, правно действие, тълкуване, преглед, изпълнение. Индивидуални мнения на съдиите.

Тема 8. Съвещателни мнения на Международния съд на ООН

Правна същност на съвещателната функция на Международния съд. Съвещателна юрисдикция на съда. Производство по даване на съвещателни мнения. Съвещателното мнение – съдържание, постановяване и правно действие.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на студентите става чрез семестриален изпит. Изпитът е устен.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Shaw, M. N. International Law. Cambridge, 2008.
2. Драгиев, Ал. Международно правораздаване (международен арбитраж и Международен съд на ООН). Второ издание, изд. "Сиби", С., 2006
3. Драгиев, Ал. Съвещателната функция на Международния съд на ООН. Съвещателна юрисдикция и съвещателно производство. Годишник на БСУ, т. XV, 2006.
4. Драгиев, Ал. Встъпване в дело пред Международния съд на ООН. Сп. Юридически свят, 2010, бр. 1.
5. Драгиев, Ал. Принципът *ex aequo et bono* в юриспруденцията на Международния съд на ООН. Годишник на БСУ, т. XXIII, 2010.
6. Драгиев, Ал. Доказване и доказателствени средства в съдебния процес в Международния съд на ООН. Сп. Юридически свят, 2011, бр. 1.

LW 502

МЕЖДУНАРОДНО ПРАВОРАЗДАВАНЕ

Лектор: проф.д-р Александър Драгиев

1. Понятие за международен спор.
2. Понятие за международно правораздаване.
3. Международен арбитраж – понятие и история.
4. Арбитражно споразумение.
5. Арбитражно производство.
6. Видове международен арбитраж. Задължителен и факултативен арбитраж
7. Видове международен арбитраж. Институционален арбитраж и арбитраж ad hoc.
8. Постоянен арбитражен съд в Хага.
9. Международно правосъдие – понятие, история, съпоставка с международния арбитраж.
10. Правно положение на Международния съд на ООН.
11. Съдебен състав на Международния съд. Издигане на кандидатури и избор на съдии. Независимост на съдиите
12. Критерии за кандидатурите за съдии в Международния съд.
13. Организация на Международния съд.
14. Юрисдикция на Международния съд по съдебни дела. Договорна юрисдикция на основание на специално споразумение
15. Юрисдикция на Международния съд по съдебни дела. Договорна юрисдикция на основание на действащи международни договори.
16. Юрисдикция на Международния съд по съдебни дела. Задължителна юрисдикция – същност и правен режим
17. Задължителна юрисдикция на Международния съд. Декларации за признаване на задължителната юрисдикция. Резерви към декларациите
18. Приемственост между Постоянния съд за международно правосъдие и Международния съд на ООН относно юрисдикцията им
19. Приложимо право в съдопроизводството пред Международния съд.
20. Принцип *ex aequo et bono*.
21. Завеждане на съдебните дела пред Международния съд.
22. Юрисдикционен стадий на съдопроизводството пред Международния съд. Проверка на юрисдикцията на съда
23. Юрисдикционен стадий на съдопроизводството пред Международния съд. Проверка на допустимостта на иска
24. Писмена фаза на съдопроизводството пред Международния съд.
25. Встъпване в дело пред Международния съд.
26. Устна фаза на съдопроизводството пред Международния съд.
27. Временни мерки за защита.

28. Постановяване на съдебното решение.
29. Съдържание на съдебното решение. Обявяване и правно действие на съдебното решение.
30. Индивидуални мнения на съдиите.
31. Решаване на делото при отсъствие на някоя от страните му.
32. Прекратяване на дело пред Международния съд.
33. Тълкуване на решението. Преглед на решението. Изпълнение на решението.
34. Съвещателни мнения на Международния съд. Органи и организации, имащи право да искат съвещателни мнения.
35. Съвещателни мнения на Международния съд. Основания на юрисдикцията на съда по даване на съвещателни мнения.
36. Производство по даване на съвещателни мнения.
37. Постановяване, съдържание и правно действие на съвещателното мнение.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Shaw, M. N. International Law. Cambridge, 2008.
2. Драгиев, Ал. Международно правораздаване (международен арбитраж и Международен съд на ООН). Второ издание, изд. "Сиби", С., 2006
3. Драгиев, Ал. Съвещателната функция на Международния съд на ООН. Съвещателна юрисдикция и съвещателно производство. Годишник на БСУ, т. XV, 2006.
4. Драгиев, Ал. Встъпване в дело пред Международния съд на ООН. Сп. Юридически свят, 2010, бр. 1.
5. Драгиев, Ал. Принципът *ex aequo et bono* в юриспруденцията на Международния съд на ООН. Годишник на БСУ, т. XXIII, 2010.
6. Драгиев, Ал. Доказване и доказателствени средства в съдебния процес в Международния съд на ООН. Сп. Юридически свят, 2011, бр. 1.

Август 2016

INTERNATIONAL ADJUDICATION

ANNOTATION

The subject studies the international arbitration and the international justice. What concerns international arbitration it should be dealt with from the standpoint that it is a specific application in the international public law of arbitration as a general juridical category. International justice is dealt with by studying the international judicial procedure.